

Stomatologia 7 Endodontologie

- Endodontie en re-endodontie
- Beschrijf de instrumenten en de fasen van endodontische behandeling
- Informeer de patiënt over de risico's, de zorg en de nazorg na een endodontische behandeling

De apexlocator	<i>(apekslokator)</i>	Het wortelkanaalcement	<i>(cement kanałowy)</i>
De pulpanecrose	<i>(martwica miazgi)</i>	De condensator	<i>(kondensator (narzędzie endodontyczne))</i>
De rubberdam	<i>(koferdam)</i>	De gutta-percha-vulling	<i>(wypełnienie gutaperką)</i>
De locatie van de kanalen	<i>(położenie kanałów)</i>	De lokale anesthesie	<i>(znieczulenie miejscowe)</i>
De roterende vijl	<i>(pilnik rotacyjny)</i>	De handmatige endodontische vijlen	<i>(ręczne pilniki endodontyczne)</i>
De werk lengte	<i>(długość robocza)</i>	De occlusale controle	<i>(kontrola zwarcia)</i>
Het vormgeven van het kanaal	<i>(kształtowanie kanału)</i>	De endodontische regel	<i>(linijka endodontyczna)</i>
De papierpunten	<i>(bibułki papierowe (papier points))</i>		

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst. (QR: Audio)

1. Waarom wordt de rubberdam gebruikt bij de behandeling?
 - a. Om het tandvlees tegen de zon te beschermen
 - b. Om de tand witter te maken
 - c. Om het slikken voor de patiënt makkelijker te maken
 - d. Om de tand te isoleren van de rest van de mond
2. Met welke hulpmiddelen wordt de lengte van de wortelkanalen bepaald?
 - a. Met een scaler
 - b. Met een röntgenopname of met een apexlocator
 - c. Met een afdruklepel
 - d. Met een spiegel en een sonde

1-d 2-b

2. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązanim znaczeniu.

a. De apexlocator	1. apparaat om de wortelpunt te bepalen
b. De rubberdam	2. elektrisch draaiende vijl
c. De roterende vijl	3. dunne punten om het kanaal te drogen
d. De papierpunten	4. rubberdoekje om de tand af te schermen

a-1 b-4 c-2 d-3

2. Wyjaśnienie leczenia kanałowego pacjentowi (QR: Audio)

Wypełnij luki: lokale, hypochloriet, apexlocator, verdoving, gutta-percha, rubberdam, wortelkanaalcement

In de middag heeft tandarts Van Dijk een afspraak met meneer Özdemir. Meneer Özdemir heeft al een week veel pijn aan een kies. De tandarts ziet op de röntgenfoto dat de zenuw dood is. Hij stelt een wortelkanaalbehandeling voor.

Hij legt rustig uit wat hij gaat doen. Eerst geeft hij (1) _____ (2) _____. Daarna plaatst hij een (3) _____ om de tand droog te houden. Met kleine vijlen maakt hij de wortelkanalen schoon en controleert hij de lengte met een (4) _____. Tijdens de behandeling spoelt hij de kanalen meerdere keren met (5) _____ om goed te reinigen en te ontsmetten. Als de kanalen droog zijn, vult hij ze met (6) _____ en (7) _____. Aan het eind controleert hij de beet en maakt hij een tijdelijke vulling. Hij vertelt de patiënt dat de kies na de behandeling nog een paar dagen gevoelig kan zijn en dat hij moet bellen als de pijn erger wordt of als hij koorts krijgt.

Po południu dentysta Van Dijk ma wizytę u pana Özdemira. Pan Özdemir od tygodnia odczuwa silny ból zęba. Dentysta widzi na zdjęciu rentgenowskim, że nerw jest martwy. Proponuje leczenie kanałowe.

Spokojnie tłumaczy, co będzie robił. Najpierw podaje miejscowe znieczulenie. Następnie zakłada koferdam, aby utrzymać ząb w suchym środowisku. Małymi pilnikami oczyszcza kanały korzeniowe i sprawdza ich długość za pomocą apexlokatora. Podczas zabiegu kilkakrotnie płucze kanały podchlorytem, aby je dokładnie oczyścić i zdezynfekować. Gdy kanały są suche, wypełnia je gutaperką i cementem kanałowym. Na końcu sprawdza zwarcie i wykonuje wypełnienie tymczasowe. Informuje pacjenta, że ząb może być jeszcze przez kilka dni wrażliwy po zabiegu i że ma zadzwonić, jeśli ból się nasili lub pojawi się gorączka.

(1) lokale, (2) verdoving, (3) rubberdam, (4) apexlocator, (5) hypochloriet, (6) gutta-percha, (7) wortelkanaalcement

1. Waarom stelt de tandarts een wortelkanaalbehandeling voor bij meneer Özdemir?

2. Welke stappen doet de tandarts tijdens de wortelkanaalbehandeling? Noem minstens twee stappen.

3. Posłuchaj fragmentu audio i wybierz poprawną odpowiedź. (QR: Audio)

	Prawda	Fałsz
1. De tandarts bepaalt de werk lengte met een apparaat, niet alleen op gevoel.	☐	☐
2. De patiënt krijgt achteraf geen uitleg over pijn of risico's.	☐	☐
3. De occlusale controle gebeurt voordat het kanaal wordt gevuld.	☐	☐

1-V 2-X 3-X

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

- Tijdens de behandeling _____ de tandarts altijd de werk lengte met de apexlocator.
 (Podczas zabiegu dentysta zawsze sprawdza długość pracy za pomocą apexlokatora.)
 a. controleerde b. controleert c. gecontroleerd d. controleren
- De assistent _____ de lokale anesthesie voordat de behandeling begint.
 (Asystent podaje znieczulenie miejscowe przed rozpoczęciem zabiegu.)
 a. gegeven b. geeftte c. geef d. geeft
- We _____ handmatige endodontische vijlen om het kanaal zorgvuldig te vormen.
 (Używamy ręcznych pilników endodontycznych, by starannie ukształtować kanał.)
 a. gebruikte b. gebruik c. gebruikt d. gebruiken

1. controleert 2. geeft 3. gebruiken

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

Uitleg over de wortelkanaalbehandeling

- Tandarts:** Goedemiddag mevrouw Janssen. Ik leg u graag uit hoe de wortelkanaalbehandeling in zijn werk gaat.
 (Dzień dobry, pani Janssen. Chętnie wyjaśnię, jak przebiega leczenie kanałowe.)
- Patiënt:** Dank u, dokter. Ik wil graag weten welke stappen u neemt en welke instrumenten u gebruikt.
 (Dziękuję, doktorze. Chciałabym wiedzieć, jakie kroki podejmuje Pan oraz jakich narzędzi używa.)
- Tandarts:** We gebruiken bijvoorbeeld de apexlocator om de werk lengte te meten en roterende vijlen om het kanaal te vormen.
 (Używamy na przykład apexlokatora, aby zmierzyć długość roboczą, oraz rotacyjnych pilników do formowania kanału.)
- Patiënt:** Hoe zorgt u er dan voor dat het kanaal schoon blijft?
 (Jak Pan dba o to, aby kanał pozostał czysty?)
- Tandarts:** We irrigeren met hypochloriet om bacteriën te verwijderen en vullen het kanaal daarna met gutta-percha.
 (Irygujemy kanał roztworem podchlorynu sodu, aby usunąć bakterie, a następnie wypełniamy kanał gutta-perką.)

Patiënt: *Bedankt voor de uitleg. Wat moet ik na de behandeling doen?
(Dziękuję za wyjaśnienie. Co powinnam robić po leczeniu?)*

1. Welke instrumenten gebruikt de tandarts tijdens de behandeling?
-

6. Mówienie (QR: AI+)

Na de behandeling moet u ... / Het is belangrijk dat u weet dat ... / Tijdens de behandeling gebruik ik ...

1. Kunt u in eenvoudige woorden uitleggen wat een wortelkanaalbehandeling is en waarom we die soms uitvoeren?
-
2. Hoe legt u een patiënt kort uit wat hij of zij na de endodontische behandeling moet vermijden met die tand?
-
3. Wat vertelt u een patiënt over mogelijke klachten na de behandeling, zoals pijn of gevoeligheid?
-
4. Wat zegt u tegen de patiënt over de controleafspraak en waarom die belangrijk is na een wortelkanaalbehandeling?
-

7. Pisanie: E-mail (QR: AI+)

Onderwerp: Voorbereiding wortelkanaalbehandeling morgen

Beste collega,

Morgen om 9.00 uur doen we een **wortelkanaalbehandeling** bij mevrouw De Vries, tand 36. De pulpa is necrotisch, dus we moeten goed ontsmetten.

Ik wil graag dat u als assistent alles klaarlegt volgens ons **endodontieprotocol**:

- **Rubberdam** met klem en frame om de tand te isoleren
- Spuit met **natriumhypochloriet** voor de irrigatie van de kanalen
- **Apexlocator** en endomotor gecontroleerd en aangesloten
- Handmatige endodontische vijlen (08 en 10) om de **werklengte** te vinden
- Roterende vijlen voor het **vormgeven van het kanaal**
- **Papierpunten** om de kanalen te drogen
- **Wortelkanaalcement** en guttapercha-punten voor de vulling
- Condensator en warmtebron om de **gutta-percha-vulling** af te snijden en aan te drukken

Na de behandeling wil ik een korte uitleg geven aan de patiënt over de **lokale anesthesie**, mogelijke napijn en de **nazorg**. Kunt u alvast een eenvoudig informatieblad klaarleggen met instructies voor thuis (pijnstilling, wat te doen bij zwelling, controle-afspraak)?

Laat mij per e-mail weten of dit zo duidelijk is en of u nog vragen heeft over een stap in het protocol.

Met vriendelijke groet,

dr. Jansen

Tandarts-endodontologie

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Bedankt voor uw e-mail. Ik zal ... / Ik zal de ... klaarleggen en controleren. / Kunt u misschien nog uitleggen hoe / wanneer ...?*
